

Міністерство освіти і науки України
Донецький державний університет управління
Донецька обласна державна адміністрація
Маріупольська міська рада
ГО «Фонд розвитку Маріуполя»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Матеріали
IV Міжнародної
науково-практичної
конференції

Маріуполь,
9 жовтня 2020 р.

Аріельський університет, Ізраїль
Бердянський державний педагогічний університет
Вища школа економіки та гуманітаристики (WSEH), Республіка Польща
Дунайський інститут національного університету
«Одеська морська академія»
Європейський інститут післядипломної освіти (EIDV), Словачька Республіка
Європейський соціально-технічний університет (EUST), Республіка Польща
Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «Spacetime»

Редакційна колегія:

Голова – *Марова С. Ф.*, д.держ.упр., професор, голова оргкомітету, ректор Донецького державного університету управління;

Заступник голови – *Балуєва О. В.*, д.е.н., професор, заступник голови оргкомітету, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління

Члени ради:

Токарева В. І., д.держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління;

Смирнова І. М., д.пед.н., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Солоха Д. В., д.е.н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління;

Дятлова В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління;

Черниш О. І., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту невиробничої сфери Донецького державного університету управління;

Стойка А. В. д.держ.упр., професор, завідувач кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Тарасенко Д. Л., д.е.н., доцент, декан факультету права і публічного управління Донецького державного університету управління;

Маслов І. З., к.т.н., механік І-го розряду, завідувач кафедри судових енергетичних установок і систем Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Калініна І. В., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління;

Никифорова Н. О., к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління;

Хороших В. В., к.держ.упр., доцент, завідувач кафедри маркетингу Донецького державного університету управління;

Драгомірова Є. С., к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Ткаченко О. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління.

Затверджено рішенням Вченої ради Донецького державного університету управління від 01.10.2020 р. № 2.

С 83 *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання) м. Маріуполь, 9 жовтня 2020 р. Маріуполь. 2020. 442 с.*

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку». Наведено погляди представників органів державної та місцевої влади, наукової спільноти та практиків щодо проблем формування стратегічного потенціалу державного та територіального розвитку та пошуку шляхів їх вирішення. Матеріали будуть корисними для науковців, практиків, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, студентів.

ЧИЙПЕШ Н.М. Тенденції розвитку інновацій на ринку кредитних послуг України.....	112
ПЕТРОВА Л.Г. Соціологічний аналіз фінансової поведінки молоді у контексті підвищення фінансової грамотності.....	114
КОНОНОВ С.О. Будівництво доріг як національний проєкт	117
БАЙРАК А.О., ЧЕЧЕЛЬ А.О. Розвиток приватного медичного сектору в системі охорони здоров'я України (на прикладі медичної лабораторної діяльності).....	119

СЕКЦІЯ 2

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

ВОРОНА П.В. Місцеві вибори за новим виборчим кодексом України, як механізм кадрової політики та територіального розвитку	122
КІРІН Р.С. Користування вторинними георесурсами в умовах постконфліктних територій: правове забезпечення	125
МАНУІЛОВА К.В., ГІБАЛЮ О.В. Становлення адміністративно-територіального законодавства України в умовах децентралізації влади	128
ФРОЛОВ Ю.М. Адміністративна відповідальність колективних суб'єктів – самостійний вид адміністративної відповідальності	130
ХАЙЛОВА Т.В., КНЯЗЬКОВА Л.М. Особливості державного регулювання регіонального розвитку	132
ФІЛІПЕНКО А.С. Бюджетна децентралізація як складова адміністративно-територіальної реформи в Україні	134
КАМЕНСЬКИЙ Д. В. Кейс про виведення коштів з ПриватБанку або конфіскація майна «по-американські»	136
БУТИРІН Є.О. Революційна модернізація місцевого самоврядування в Австрійській імперії у другій половині XIX ст.	140
ФЛАТОВ В.В. До питання законності обмеження виборчих прав громадян, які проживають у населених пунктах на лінії розмежування.....	142
ЧВАЛЮК А.М. Щодо необхідності внесення змін до правил виїзду з України громадян України, з метою приведення їх у відповідність із нормами міжнародного права.....	145

УДК 351

**СТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ**

МАНУІЛОВА К. В.,

доктор наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту і логістики

Одеської національної академії харчових технологій

ГІБАЛО О. В.,

підполковник,

старший викладач кафедри гуманітарних і соціально-економічних дисциплін

Військової академії

Успішне функціонування публічної влади України й ефективне управління державою неможливе без кардинальних змін, передусім без значних перетворень в адміністративно-територіальному устрої в нашій державі.

Чинний адміністративно-територіальний устрій України сформовано в радянську добу впродовж 1932-1989 рр. (в результаті адміністративно-територіальних реформ 1957-1960 рр.; 1962 р., 1965-1966 рр.).

Зі здобуттям Україною незалежності перед урядом знову постала проблема необхідності внесення змін в адміністративно-територіальний устрій України відповідно до сучасних викликів й з врахуванням національних традицій і реалій.

Впродовж 1991-2013 рр. завдяки внесенню змін відносно кількості міських районів, селищ міського типу, сільських населених пунктів. Втім, означені зміни, суттєво не змінили адміністративно-територіальний устрій. Наразі триває становлення законодавчої бази щодо формування нового адміністративно-територіального устрою України.

Сьогодні можна констатувати, що процес реформування адміністративно-територіального устрою йде у напрямку якісних та кількісних змін. Зокрема, на законодавчому рівні України прийнято низьку нормативно-правових актів, у яких визначено нову адміністративно-територіальну одиницю-громаду.

Підкреслимо, що існування територіальних громад на українських теренах має давні історичні традиції, що склались, ще за часів додержавного періоду історії України. Так, громади були у праслов'ян, у добу Русі-України, у певному модифікованому вигляді (під різними назвами, статусом, повноваженнями тощо) громади продовжували існувати на українських теренах у литовсько-польську добу, в козацько-гетьманський період, а також в імперський період на підросійській території. Радянська доба є перерваною традицією існування громад.

Майже три десятиліття в Україні повільно триває повернення до прогресивних національних традицій. Адже, існування сильного місцевого самоврядування в територіальній громаді є ключовою вимогою до вступу в Європейський Союз.

На законодавчому рівні визначено статус територіальної громади як первинної та ключової адміністративно-територіальної одиниці. у 140 ст. Конституції України й у ст. 6 закону України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997 року.

До наступної спроби реформування адміністративно-територіальний устрій України слід віднести прийняття «Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» (далі «Концепція») затвердженої 1 квітнем 2014 р. У тексті «Концепції» наголошено на необхідності

«формування критеріїв для адміністративно-територіальних одиниць різного рівня адміністративно-територіального устрою держави здійснюється з урахуванням того, що: адміністративно-територіальний устрій складається з трьох рівнів: базового (адміністративно-територіальні одиниці – громади); районного (адміністративно-територіальні одиниці – райони); регіонального (адміністративно-територіальні одиниці – Автономна Республіка Крим, області, м. Київ і Севастополь)».

Втім, закріплення на законодавчому рівні існування територіальної громади було певним чином формальним і декларованим актом. Оскільки, означені нормативно-правові акти фактично не змінили ситуацію з адміністративно-територіальним устроєм України. Останній продовжував зберігати застарілі радянські риси (статус, розподіл повноважень та фінансів тощо залишились такі самі, як й в радянську добу) з певними незначними змінами (наприклад, Криму було надано статус автономної республіки).

Значним кроком вперед в напрямку закріплення за територіальною громадою статусу – основної територіально-адміністративної одиниці стала розпочата у 2014 році реформа децентралізації влади. Означена реформа передбачає значні трансформаційні перетворення майже в усіх сферах суспільно-політичного життя нашої держави.

Стосовно адміністративно-територіальної сфери, то сьогодні в Україні тривають процеси удосконалення законодавства України відносно всіх сфер життя об'єднаної територіальної громади (далі – ОТГ). А саме прийнято низьку законів України, які уточнюють питання: визначення адміністративних центрів та затвердження територій ОТГ, виборів депутатів і голів у ОТГ, розподілу субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури ОТГ; внесення змін у законодавчі акти України щодо: управління земельними ресурсами в ОТГ, статусу старости села, селища, до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів ОТГ.

Отже, дослідження вітчизняного законодавства в царині розбудови адміністративно-територіального устрою української держави засвідчило, що лише реформа децентралізації влади України сприяла запровадженню в нормативно-правові акти прогресивних європейських стандартів в організацію місцевого самоврядування, становленню ОТГ, як традиційної й основної адміністративно-територіальної одиниці в державі.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Остання діюча з Коментарями. URL: <https://konstitutsiya.com.ua/st-140>.

2. Закон України «Про місцеве самоврядування». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1997. № 24, ст. 170 від 21 травня 1997 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» від 1 квітня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>.

4. Про формування територіальних громад URL: <https://decentralization.gov.ua/gromadas/legislation>.

Наукове електронне видання

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ**

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції

Відповідальний за випуск

О. В. Балусєва

Технічний редактор

О. О. Дубравіна

Затверджено вченою радою 01.10.2020 р.
Донецький державний університет управління,
87513, м. Маріуполь, вул. Карпінського, 58
e-mail: info@dsum.edu.ua